

NELLI avaa mahdollisuuksia – ei kuitenkaan ihan itsestään

[01/05](#)

NELLI on avattu. Valmis se ei suinkaan ole – tuskin tulee koskaan olemaankaan. Nyt se on kuitenkin siinä pisteessä, että voimme tutkailla sen avaamia mahdollisuuksia yhdessä käyttäjien kanssa ja lähteä kehittämään sitä tavoitteellisesti eteenpäin. Samalla on pohdittava ylläpitoon liittyvät työn- ja vastuunjakokysymyksiä.

Ejournals-työ oli NELLIin valmistautumista

NELLIin on HY:n kirjastojen piirissä valmistauduttu paitsi kouluttautumalla myös tekemällä erilaista kuvailu- ja ylläpitotyötä kirjastotasolla. Itse asiassa ejournals-tietokannan rakentamista, joka aloitettiin kolme vuotta sitten, voidaan tavallaan pitää sitäkin NELLIin valmistautumisena. Tämä hanke havainnollisti, mitä yhden aineistoryhmän, verkkolehtien saamisella esille kootusti ja eri tavoin haettavaksi, voidaan saavuttaa. Tämän hankkeen myötä muodostui myös yhteistyökuvioita, jolle pohjalle NELLI-hanketta voitiin lähteä rakentamaan.

Pitkästä odotuksesta ja valmistautumisesta huolimatta NELLI tuntuu kuitenkin tulleen elämäämme niin äkkiä, että varsin monet asiat ovat vielä vähän hakusessa. Kellekään ei ole ehtinyt syntyä kovinkaan konkreettista näkemystä siitä, mitä mahdollisuuksia palvelujen kehittämisen kannalta se loppujen lopuksi avaa, toisin sanoen millainen työkalu kirjastolaisille oikein on. Ihan konkretisoitunut ei liene myöskään se, kuinka paljon ja ketä kaikkia NELLI työllistää, kuin sekään, kuinka paljon se tulee kenties, pitkässä juoksussa, mahdollisesti säästämään työtä. **Eeva Peltonen** pohtii tarkemmin NELLI-työtä kirjastoissa erillisessä [kirjoituksessaan](#).

Myös yhteistyökuviot sekä työn- ja vastuunjakokysymykset ovat jonkin verran epäselvät: mitä tehdään keskitetysti (FinElib- ja HY-tasolla/portaalisopimus), mikä rooli on yhteistyöryhmillä, keskustan tiimeillä ja mikä on yksittäisten kirjastojen vastuulla ja miten työt kirjastoissa jaetaan ja huolehditaan varamiesjärjestelyistä? Työnjakoon läheisesti liittyvät erilaiset menettelytavat tai politiikkakysymykset (aineistojen valinta, asiasanoitus ja kategoriat) vaativat vielä sopimista.

Alustavaa pohdintaa on työn- ja vastuunjakokysymyksiä on tehty kirjastojen tietopalveluissa. E-aineistojen käyttöönsaattamisesta on laadittu [prosessikaavio](#), joka sisältää eri vaiheisiin liittyvät osapuolet, yhteistyöryhmät ja niiden tehtävät. Toivottavaa on, että kirjastoissa pohditaan näitä kysymyksiä

ja otetaan kantaa esitettyyn malliin, jotta saisimme aikaan toimivan yhteistyö- ja toimintamallin e-aineistojen ja Nellin ylläpitoon. Aiheesta keskustellaan ensimmäistä kertaa kuluvalle viikolla e-kirjastoryhmän ja Nellin tallentajien yhteispalaverissa.

- [E-aineistojen käyttöönotto ja ylläpito Nellin näkökulmasta](#) (luonnos) [pdf]
- [NELLI-työ kirjastoissa](#) (Eeva Peltonen)

Yhteiset NELLI-tavoitteet

Nellin käyttöönotto on lähtenyt hyvin rauhallisesti liikkeelle. Portaaliin kirjautuneita on ollut alkuvuikkojen päivinä keskimäärin 100- 150. Käyttö varmasti lisääntyy, kun kirjastojen Nelli-koulutus lähtee täysimittaisesti käyntiin ja portaalin aineistotarjonta karttuu (vapaat maksuttomat aineistot). Yksi varma keino ohjata asiakkaat Nellin pariin on siirtää aineistoja aktiivisesti Nelliin ja samalla lyhentää ja lopulta poistaa kokonaan verkkosivujen linkkilistat. Samaa periaatettahan on käytetty Alman sisäänajossa.

Tavoitteita ei yleensä saavuteta ilman aikatauluja. Siksi meidän olisi tärkeää yhdessä sopia Nellin laatutavoitteista suhteessa aikaan. Minkälaisen Nellin tarjoamme ensi syksynä käyttäjille? Milloin tarjoammeko selvästi yhden portin tietoaineistoihin? Nämä ovat kysymyksiä joihin on otettava kantaa.

Portaalin tekniset kehitysnäkymät

Portaalin kehittämismahdollisuudet ovat vielä rajalliset, sen keskeneräisen rajapinnan takia.

Kampusnäkyä portaaliin on toivottu, mutta tietotekniikkaosaston shibboleth ei toistaiseksi tarjoa vielä kampus-attribuuttia. Lisäksi nykyinen metalib 3 versio ei tue konsortio-mallissa kampusnäkyä lainkaan. Ensi vaiheessa olisi selvitettävä mitä kampusnäkyä halutaan ja mitä voidaan toteuttaa milläkin tavalla. Yhden kampuksen olisi hyvä toimia ns. pilottina. Metalibin omaa käyttöliittymän tekniikkaa käyttäen kampusnäkyä rakentaminen on työlästä, mutta mahdollista.

Vaihtoehtona on metalib-toiminnallisuuksien integroiminen rajapintaa käyttäen omiin ympäristöihin. Kaikkea toiminnallisuutta rajapinnalla ei heti saada ja on ExLibriksestä kiinni, miten he sitä kehittävät. Tämä olisi se kaikkein järkevin tapa toteuttaa kampusnäky. Tämä jää nähtäväksi, mutta Ex Libris on luvannut mahdollisuuden mm. e-oppimisympäristöihin integroimiseen.

Kevään aikana portaalin ohjelmistosta on tulossa seuraava versio ja kevätkesällä kehittämismahdollisuuksia tutkitaan. Syksyllä toivottavasti nähdään jo jotain uutta. Palaute ja uudet ideat ovat tärkeää portaalin kehittämiseksi.

Marja Hirn, Teemu Nuutinen ja Tiina Äärilä

Kirjasto- ja tietopalvelujen kehittäminen
<http://www.helsinki.fi/tietopalvelut>

Eeva Peltonen
kirjastonhoitaja
Valtiotieteellisen tiedekunnan kirjasto
puh. 191 22553
eeva.peltonen at helsinki.fi